

STAVEBNÍCTVO

Kvartálna analýza slovenského stavebníctva Q3/2012

VÝSKUM POTENCIÁLU STAVEBNÍCTVA
V KRAJINÁCH STREDNEJ A VÝCHODNEJ
EURÓPY

Podakovanie

Vážení čitatelia,

ďakujeme, že využívate Kvartálnu analýzu slovenského stavebníctva Q3/2012, ktorú pre vás pripravila spoločnosť CEEC Research vo spolupráci s KPMG na Slovensku.

Táto štúdia je spracovaná na základe údajov získaných zo 100 uskutočnených telefonických interview s kľúčovými predstaviteľmi vybraných stavebných spoločností. Uvedené rozhovory so všetkými spoločnosťami boli vykonané v priebehu augusta 2012.

Okrem štandardnej analýzy celej vzorky stavebných spoločností ponúka tento výskum detailné informácie o postojoch hlavných segmentov podľa dvojrozmernej segmentácie vzorky, (teda z hľadiska veľkosti stavebných spoločností, ako aj stavebného zamerania účastníkov). Segmenty rozdeľujeme na veľké a stredné/malé spoločnosti, z druhého hľadiska na segmenty zaoberajúce sa pozemným alebo inžinierskym staviteľstvom.

Vďaka tomu môže táto Kvartálna analýza slovenského stavebníctva Q3/2012 poskytnúť úplne vyvážené, aktuálne a dostatočne podrobné údaje o slovenskom stavebníctve, nevyhnutné pre rozhodovanie vedúcich predstaviteľov spoločností podnikajúcich v danej oblasti.

Podakovať by sme chceli jednak predstaviteľom stavebných firiem, ktoré nám venovali svoj čas a poskytli potrebné informácie pre spracovanie tejto štúdie, a jednak všetkým aktívnym užívateľom, ktorí nám pravidelne poskytujú cenné návrhy, vďaka ktorým sme schopní lepšie a efektívnejšie uspokojovať ich informačné potreby.

Jiří Vacek

Ředitel společnosti
CEEC Research

Ľuboš Vančo

Managing Partner
KPMG na Slovensku

Vážení čitatelia,

stavebníctvo ako jedno z rozhodujúcich odvetví hospodárstva každého štátu, ktoré vytvára predovšetkým diela dlhodobej trvácnosti a zároveň diela, ktoré ovplyvňujú architektonické cítenie celej spoločnosti nielen odbornej verejnosti, si zasluhuje našu trvalú pozornosť. Vedomí si tejto skutočnosti ako aj dôležitosti, ktorú tejto oblasti prikladá Európska únia, venujeme na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja tejto problematike náležitú pozornosť a máme snahu vytvárať také podmienky, aby sme podporili jeho rozvoj.

V roku 2011 hlavná časť stavebnej produkcie (96,3 %) vo výške 5 297,0 mil. eur bola realizovaná v tuzemsku, pričom oproti roku 2010 poklesla o -2,8 % (s. c. 2005). Ani v roku 2012 sa nepredpokladá výrazná proporčná zmena, pretože slovenské stavebníctvo je ovplyvnené predovšetkým domácim, lokálnym prostredím a môžeme očakávať, že tento charakter si

zachová aj v najbližšom období. Očakávaný pokles sa potvrdzuje, čo dokazujú aj štatistické sledovania Slovenského štatistického úradu za prvých sedem mesiacov tohto roka, kde najväčší prepád zaznamenalo inžinierske stavitelstvo. Snahou nás všetkých bude zvrátiť tento vývoj, preto prijímame opatrenia s cieľom vytvoriť podmienky pre pozitívny trend.

Podľa vašich slov, ktorí ste v centre diania slovenského stavebníctva, situáciu slovenského stavebníctva negatívne ovplyvňujú predovšetkým nedokonalosti systému verejného obstarávania. Ministerstvo, ale aj vláda, hľadá cesty pre jeho zdokonaľovanie, aby si stavebníctvo nielen udržalo, ale aj upevnilo svoje postavenie pri rozvoji ekonomiky nášho štátu.

Ján Počiatek

Minister dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja SR

Vážení čitatelia!

Súčasná situácia pre slovenské stavebné firmy nie je jednoduchá, dostávate do rúk prieskum realizovaný firmou CEEC Research, ktorý sa uskutočnil v spolupráci s Vami. Tento prieskum monitoruje naše názory a očakávania. Treba konštatovať, že Slovenské stavebníctvo sa od začiatku prepadu v roku 2009 ešte bohužiaľ nestihlo spamätať a aj ďalší štvrtrok nám nedal výraznejšiu nádej na zlepšenie. Pre celý sektor zastrešujúci ubúdajúcu zamestnanosť je to neradosná situácia. Ako vieme, Štatistický úrad SR evidoval v roku 2011 zhruba 172 tisíc pracovníkov v našom sektore. A sme si istí, že počet aj objem zákaziek v tomto roku nedokáže túto zamestnanosť udržať.

V súčasnosti prebieha diskusia ako aj legislatívne konanie ku zákonu o Verejnom obstarávaní. Je to nástroj, ktorý upraví prostredie získavania verejných zákaziek. Očakávame, že vláda SR ako

aj Národná rada SR si uvedomuje potrebnosť serióznej novely tohto zákona a s týmto vedomím a aj s našimi návrhmi ho prijme, v záujme transparentnosti a hlavne realizovateľnosti.

Napriek súčasnému prepadu a v mnohých menších až stredných firmách až bezvýchodiskovej situácii si Vám dovoľím popriať výdrž a šťastie pri získavaní zákaziek.

Zsolt Lukáč

Prezident Zväzu stavebných
podnikateľov Slovenska

STRETNUTIE LÍDROV SLOVENSKÉHO STAVEBNÍCTVA 2012 / H2

Dátum:

29. november 2012 od 10:00

Miesto konania:

Kempinski hotel, Dvořákovo nábrežie 6, Bratislava

Svoju účasť prosím potvrdíte e-mailom:

(účasť je pre riaditeľov/členov predstavenstva stavebných spoločností bezplatná)

E-mail: konferencie@ceec.eu

CEEC Research, s. r. o.

Tešíme sa na Vašu účasť.

CEEC Research ďakuje všetkým svojim partnerom, bez ktorých by nebolo možné analýzy stavebníctva vybraných krajín strednej a východnej Európy pravidelne spracovávať a bezplatne poskytovať.

Generálny partner

Výskum potenciálu stavebníctva v krajinách strednej a východnej Európy sa realizuje vďaka partnerskej spolupráci s poradenskou spoločnosťou KPMG Česká republika.

cutting through complexity

Zlatý partner

Strieborný partner

Partneri

Mediálni partneri

Forbes

Zhrnutie

- Výhľad na rok 2012 zostáva podľa názoru stavebných spoločností stále negatívny, nová vláda zatiaľ očakávanú zmenu kurzu nepriniesla. Podľa väčšiny riaditeľov dôjde k ďalšiemu poklesu slovenského stavebníctva. Návrat k rastu neočakávajú predstavitelia firiem ani v roku 2013.
- Pokles svojich tržieb očakáva viac ako polovica stavebných spoločností. Tržby by v roku 2012 mali klesnúť vo všetkých sledovaných segmentoch. Podľa aktuálnych predikcií riaditeľov stavebných spoločností ani rok 2013 neprinesie návrat k rastu tržieb.
- Sebadôvera riaditeľov stavebných spoločností v prekonaní konkurencie v roku 2012 sa opäť prepadá. Aktuálne svojej spoločnosti v tomto ohľade dôveruje necelá tretina riaditeľov stavebných firiem.
- Vyťaženosť kapacít stavebných spoločností sa medziročne zvýšila v porovnaní s augustom 2011 – navýšenie o 4 percentuálne body. Stále však polovica spoločností uvádza menší objem zákaziek ako pred rokom.
- Zahraničné zákazky nie sú pre väčšinu stavebných spoločností riešením nedostatku tuzemských zákaziek. Túto alternatívu využívajú predovšetkým veľké spoločnosti.
- Z hľadiska legislatívy považujú stavebné spoločnosti za najproblematickejšiu predovšetkým oblasť verejného obstarávania. Verejných výberových konaní sa zúčastňujú najmä veľké firmy a kvalitu zadávacích materiálov hodnotia skôr ako podpriemernú.
- Vo verejných výberových konaniach je väčšinou rozhodujúcim kritériom podľa skúseností firiem cena. Verejný obstarávateľ vo väčšine prípadov nevyžaduje vysvetlenie mimoriadne nízkej ponukovej ceny.
- Najnižšia ponúknutá cena je vo výsledku väčšinou pod predpokladanými nákladmi. Táto cena má potom za následok viac práce a navýšenie ceny zákazky spätne.

Ďalšou publikáciou na tému slovenského stavebníctva bude Kvartálna analýza slovenského stavebníctva Q4. 2012, ktorá bude publikovaná 29. 11. 2012.

Túto štúdiu s najčerstvejšími informáciami bude možné získať opäť bezplatne na www.stavebnictvo.com

Výhľad na rok 2012 zostáva podľa názoru stavebných spoločností stále negatívny, nová vláda zatiaľ očakávanú zmenu kurzu nepriniesla. Podľa väčšiny riaditeľov dôjde k ďalšiemu poklesu slovenského stavebníctva. Návrat k rastu neočakávajú predstavitelia firiem ani v roku 2013.

Slovenské stavebníctvo pokračuje už štvrtý rok zostupným trendom. Podľa posledných údajov Slovenského štatistického úradu došlo k medziročnému prepadu sektoru za prvých sedem mesiacov tohto roku o 11,1 percenta. Hlavným prispievateľom k tomuto vývoju bolo inžinierske staviteľstvo, ktoré prepadlo o 25,1 percenta. Pozemné staviteľstvo pokleslo o 8,2 percent. Zrovnanie aktuálneho stavu s obdobím január až júl 2008 ukazuje, že sektor celkovo prepadol o 27,8 percent.

Dopad finančnej krízy na slovenské stavebníctvo sa v roku 2012 výrazne prehĺbil. Hodnoty stavebnej produkcie v stálych cenách za prvých sedem mesiacov klesli pod úroveň prestavaných objemov roku 2006. Zlepšenie vývoja sa v blízkej budúcnosti vzhľadom na reštrikčné opatrenia zamerané na konsolidáciu verejných financií a pokračujúce prietahy v realizácii dopravnej infraštruktúry neočakáva.

Dagmar Blahová

Riaditeľka Odboru štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
Štatistický úrad SR

Pokles stavebníctva v tomto roku by podľa aktuálnych odhadov riaditeľov firiem mal dosiahnuť 7,2 percenta

Aké bude stavebníctvo v roku 2012? Podľa predikcií väčšiny lídrov sektora prejde slovenské stavebníctvo v tomto roku ďalším poklesom a očakávania sa v porovnaní s minulým výskumom výrazne zhoršili. Pokles v roku 2012 by mal dosiahnuť 7,2 percenta, v máji spoločnosti očakávali pre rok 2012 pokles o 3,9 percenta. (Podľa údajov Slovenského štatistického úradu – za sedem mesiacov tohto roka stavebná produkcia dosiahla objem 2 532,9 mil. Eur). Kontrakciu sektora očakávajú viac ako traja zo štyroch riaditeľov stavebných spoločností (78 %), pred tromi mesiacmi sa jednalo o výrazne nižší podiel (62 %). Optimizmus z príchodu novej vlády SR a očakávaní rýchleho vypísania nových investícií sa zatiaľ teda nenaplnilo.

Kríze sa ďalej prohlbuje, sektoru môžu aktuálne pomoci len dve veci – rúst zakázek, alebo redukcie nabídky na trhu (t.j. ukončení činnosti časti spoločností, tak aby rozsah kapacít lépe odpovídal súčasnému poptávke a nedochádzalo tak napríklad k podávaniu nabídek s dumpingovými cenami a jiným negatívnym aktivitám, ktoré škodí jak ekonomickému tak i odbornému rozvoji trhu). Bohužel druhá varianta je pravdepodobnejší.

Jiří Vacek

Ředitel, CEEC Research s.r.o.

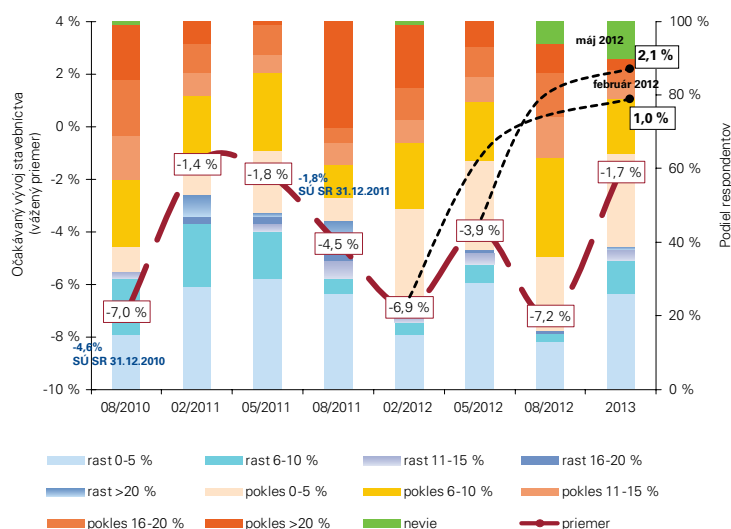

Nemyslíme si, že v blízkej budúcnosti je možné očakávať návrat k číslam, aké vykazovalo stavebníctvo v rokoch 2006 a 2007. Stavebný boom sa skončil s nástupom ekonomickej krízy v roku 2008 a ďalší vývoj v stavebníctve bude pravdepodobne každoročne mierny pokles, ktorý sa pravdepodobne v priebehu rokov 2013 a 2014 ustáli na hodnote, ktorá zodpovedá sile, významu a výkonu slovenskej ekonomiky.

Juraj Hirner

Generálny riaditeľ, ZIPP Bratislava spol. s r.o.

Očakávaný vývoj stavebníctva (pre daný rok)

Negatívne očakávania narastajú

Optimizmus v slovenskom stavebníctve sa už dávnejšie vytratil. Hoci bol pre rok 2013 v minulosti predikovaný mierny nárast, tieto prognózy sa s najväčšou pravdepodobnosťou nenaplnia a ani tento rok neprinesie nárast tržieb stavebných spoločností.

Ľuboš Vančo

Managing Partner, KPMG na Slovensku

Čo by mohlo slovenskému stavebníctvu pomôcť? Plnenie programu vlády – čerpanie EU fondov v maximálnom možnom rozsahu a také zlepšenie legislatívy – Zákon o verejnom obstarávaní, Stavebný zákon.

Miroslav Lapuník

Obchodný riaditeľ, Metrostav SK, a.s.

Ďalší pokles slovenského stavebníctva očakáva väčšina veľkých i malých firiem

Pohľad optikou veľkých a stredných/malých spoločností ukazuje na rozdiely v očakávaní oboch segmentov. V segmente veľkých spoločností došlo k miernemu zlepšeniu očakávania na rok 2012. Aktuálne očakávajú pokles sektora tri štvrtiny veľkých spoločností (76 %, v máji 82 %). Vážený priemer celého segmentu aktuálne ukazuje na pokles stavebníctva v roku 2012 o 4,0 percenta (v máji pokles o 4,4 %). Naopak segment stredných/malých stavebných firiem svoje predikcie z májového výskumu zhoršil, keď vážený priemer očakávaní týchto firiem ukazuje na pokles výkonu sektora v roku 2012 o 7,9 percenta (v máji pokles o 3,9 %). Podiel spoločností očakávajúcich zníženie výkonu sektora v tomto roku sa vrátil na úroveň zo začiatku roka, aktuálne sa jedná o 79 percent firiem (56 % v máji, 76 % vo februári).

Potvrdzujú aj dodávateľa:

Polyfunkčné objekty sa budú zväčša dokončovať, nové, ktoré su naplánované, sa určite nezačnú stavať. Veľké stavebné spoločnosti sa spoliehajú na výstavbu diaľnic. My sme v obavách, ako rýchlo sa to štátu skutočne podarí.

Andrej Krasňanský

Manager, Scaserv Slovensko

Rok 2013 očakávame ako rok stabilizačný, teda objem predaja stavebných strojov a zariadení približne na úrovni roka 2012, možný je aj mierny pokles vzhľadom k nízkej rozpracovanosti projektov v stavebnej výrobe.

Peter Knap

Managing director, TERRASTROJ spol. s r.o.

Pokles predpovedajú zástupcovia pozemného i inžinierskeho staviteľstva

Ak sa na túto oblasť pozrieme z hľadiska spoločností zaoberajúcich sa pozemným alebo inžinierskym staviateľstvom, riaditelia spoločností z pozemného staviateľstva tiež zhoršili svoje očakávania vývoja slovenského stavebníctva v roku 2012. Pokles očakáva 78 percent riaditeľov (61 % v máji, 81 % vo februári). Priemer ich predpovedí vývoja slovenského stavebníctva v roku 2012 poukazuje na pokles sektora o 7,4 percenta (pokles o 4,2 % v máji, pokles o 7,8 % vo februári).

Negatívny výhľad je tiež možné vidieť u spoločností zaoberajúcich sa inžinierskym staviateľstvom. Pokles sektora v roku 2012 očakáva zhodne 78 percent riaditeľov týchto firiem (68 % v máji, 72 % vo februári). Priemer odpovedí riaditeľov týchto spoločností ukazuje na pokles celého sektora o 6,8 percent (pokles o 3,8 v máji, pokles o 5,1 % vo februári).

Slovenskému stavebníctvu môžu pomôcť iba väčšie investície.

Milan Mňahončák

Gen.riaditeľ, Chemkostav HSV a.s.

Pretrvávajúce napätie na slovenskom stavebnom trhu bude pokračovať aj v roku 2013. Dá sa reálne očakávať, že v roku 2013 sa pre nedostatok práce ešte zhoršia možnosti prežitia viacerých stavebných spoločností v SR.

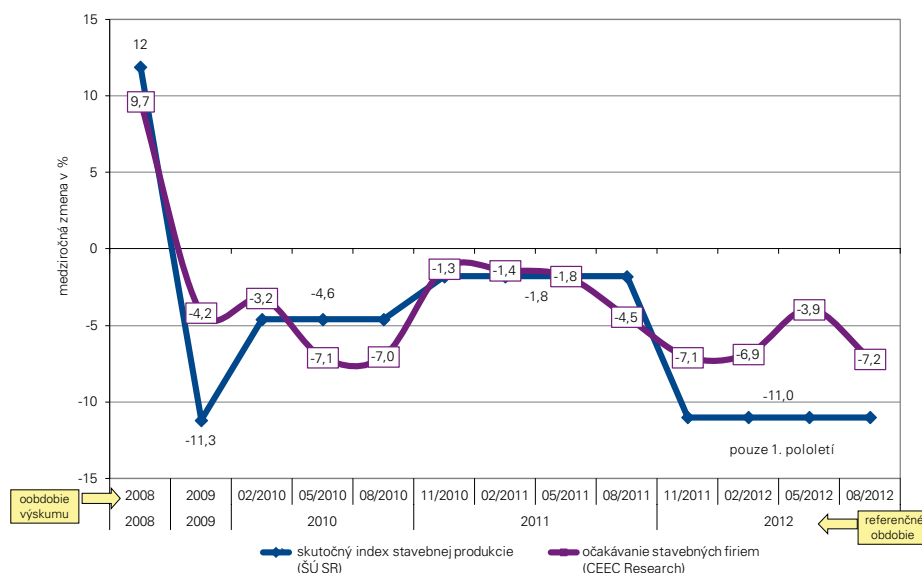
Anton Barcák

Generálny riaditeľ, Považská cementáreň, a.s., Ladce

Dlhodobé porovnanie predikcií riaditeľov a následných výsledkov ŠÚ SR

Pokiaľ zrovnávame predpovede riaditeľov z minulých rokov a následne finálne výsledky sektoru, je možné vidieť, že s výnimkou roku 2009 (t.j. roku kedy do slovenského stavebníctva prišla kríza a spôsobila na trhu paniku), všetky ostatné predpovede riaditeľov firiem realizované s polročným predstihom sa na konci roku iba s miernou odchýlkou naplnili. Zrovnanie predpovedí riaditeľov a finálnych čísiel publikovaných ŠÚ SR v predchádzajúcich rokoch prináša nasledujúci graf.

Očakávaný vs. reálny vývoj stavebníctva

Zlepšenie a návrat k rastu sa nedá zatiaľ očakávať ani v roku 2013

Prognózy riaditeľov na rok 2012 sú naprieč všetkými segmentmi negatívne. Očakávajú riaditelia pre budúci rok počiatok stabilizácie sektora alebo dokonca ukončenie krízy? V porovnaní s májovým výskumom, kedy boli stavebné spoločnosti relatívne optimistické, aktuálne očakávajú riaditelia pokles sektora i v roku 2013. Ten by mal byť o 1,7 %, (v máji očakávali rast o 2,1 %). Stále tak nemožno očakávať návrat sektora k rastu.

Na to, ako bude slovenské stavebníctvo vyzeráť za päť rokov, panujú odlišné názory:

Veľmi záleží na vládnej stratégii v najbližších rokoch. Predovšetkým na plánovitosti a rovnomernosti verejných investičných projektov a tiež na transparentnosti a profesionalite verejného obstarávania. Po roku 2017 však očakávam celkový útlm v sektore inžinierskych stavieb ako aj veľkých developerských projektov a presun ťažiska do oblasti menších ale technologicky náročných projektov.

Pavol Kováčik

Predseda predstavenstva, Inžinierske stavby a.s. Košice

Za päť rokov bude slovenské stavebníctvo vyzeráť rovnako ako dnes.

Miroslav Lapunik

Obchodný riaditeľ, Metrostav SK, a.s.

Slovenské staviteľstvo o 5 rokov bude v troskách.

Pavol Kollár

Riaditeľ, IN VEST spol. s r.o.

Predpokladám, že ešte určitú dobu bude na stavebnom trhu vládnuť chaos. Iste dôjde ku krachom mnohých firiem, ale to žiaľ neovplyvní výšku investícií. Tú môžu výrazne ovplyvniť len verejné investície. Toto rozpočtové obdobie EÚ sa v roku 2013 skončí a naše saldo nevyčerpaných zdrojov z fondov EÚ bude asi značné. Politici sa budú vyhovárať jeden na druhého, kto to zapríčinil. Potrestaný však nebude nikto. A mal by byť, pretože spôsobil, alebo spôsobili, ochudobnenie celej republiky, nie len nás stavbárov.

Dušan Mráz

Prezident, Doprastav a.s.

Situácia v ďalších krajinách Vyšehradskej štvorky

Výsledky podobného výskumu realizovaného v Českej republike v auguste 2012 ukazujú, že väčšina lídrov stavebného sektora stále očakáva pokles českého stavebníctva v tomto aj v budúcom roku. Kontrakcia trhu by mala podľa najnovšej štúdie dosiahnuť 6,9 percenta. Pokles sektora je teraz očakávaný u deviatich z desiatich riaditeľov stavebných spoločností (90 %). Výhľad na rok 2013 aktuálne naznačuje, že návrat k rastu nemožno očakávať. Naopak by malo dôjsť k ďalšiemu poklesu o 2,7 %. Na pokračovanie negatívneho trendu aj v budúcom roku sa zhodujú všetky štyri analyzované segmenty.

Řekl bych, že jsme aktuálně přibližně někde uprostřed propadu stavebního sektoru. Věřím, že to nejhorší máme z větší části za sebou, ale ještě nás určitě velká část cesty čeká.

Omar Koleilat

Generální ředitel skupiny Crestyl

Většina potenciálních problémů českého stavebnictví bude souviset se třemi fenomény:

- a) Přebytek kapacit / Nedostatek zakázek (i nadále bude vyvolávat u některých subjektů snahu získat zakázky „za jakoukoliv cenu“)
- b) Neetické chování (podvazuje technologický rozvoj oboru, ničí jeho reputaci)
- c) Demografie (silné důchodové ročníky specialistů nebudou nahrazovány dostatečným množstvím mladých techniků)

Leoš Vrzalík

Člen představenstva, SKANSKA CZ a.s.

Veřejné investice do infrastruktury budou brzdit projektová a inženýrská nepřipravenost a zastavení příprav před 2 lety, kterého budeme litovat a dohánět ještě za 20 let – vzhledem k době a cyklu přípravy především liniových staveb.

Tomáš Hajič

Předseda představenstva, Dálniční stavby Praha, a.s.

Podľa štúdie v Poľsku, ktorá prebehla v marci 2012, predpovedá väčšina lídrov sektora jeho aktuálne prehrievanie a blížiaci sa pokles.

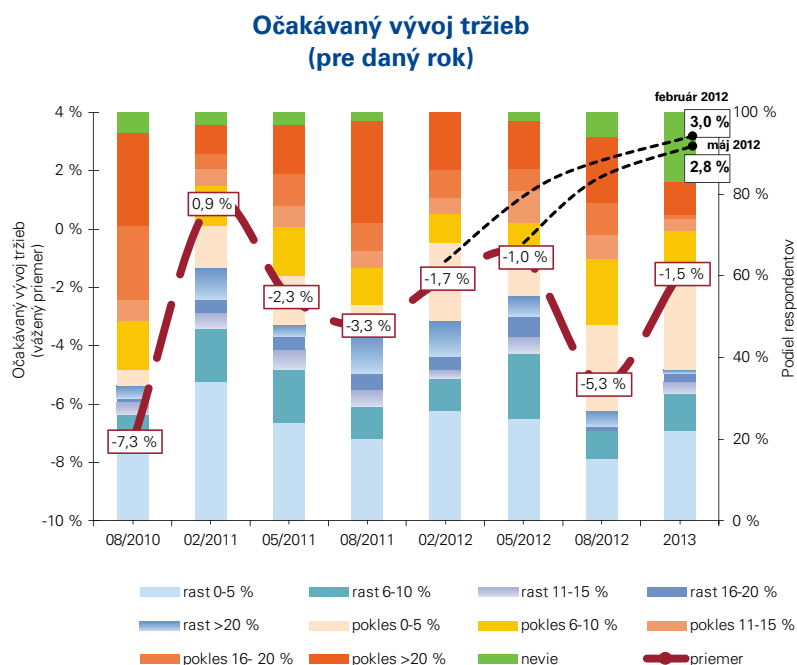
Posledné výsledky štúdie maďarského stavebníctva z júna 2012 ukazujú, že aj napriek predchádzajúcej nádeji riaditeľov stavebných spoločností bude aj tento rok pokračovať maďarské stavebníctvo v poklese (o ďalších 7,8 %). Prudko narástol podiel tých spoločností, ktoré očakávajú ďalší pokles maďarského stavebníctva (72 %). Vo výhlade na rok 2013 sú maďarské spoločnosti stále opatrné, desatina z nich (10 %) nedokáže vývoj maďarského stavebníctva v budúcom roku predpovedať. Približne polovica (46 %) spoločností očakáva ďalší pokles sektora. Celkový vážený priemer očakávaní stavebných spoločností na budúci rok ukazuje na pokles o 2,2 %.

Pokles svojich tržieb očakáva viac ako polovica stavebných spoločností. Tržby by v roku 2012 mali klesnúť vo všetkých sledovaných segmentoch. Podľa aktuálnych predikcií riaditeľov stavebných spoločností ani rok 2013 neprinesie návrat k rastu tržieb.

Pokles svojich tržieb očakáva polovica stavebných spoločností

Podiel spoločností, ktoré v roku 2012 očakávajú pokles svojich tržieb je aktuálne 67 percent (43 % v máji, 51 % vo februári). Vážený priemer odpovedí všetkých opýtaných riaditeľov stavebných spoločností aktuálne ukazuje na predpokladaný pokles tržieb v roku 2012 o 5,3 percenta (májová predpoveď poklesu o 1,0 %, vo februári pokles o 1,7 %).

Stavebné spoločnosti očakávajú v roku 2012 (v priemere) pokles svojich tržieb o 5,3 percenta

Pokles svojich tržieb v 2012 predpovedajú všetky segmenty trhu

Detailnejší pohľad na situáciu v analyzovaných segmentoch z pohľadu ich veľkosti ukazuje, že pokles svojich tržieb očakáva 68 percent stredných/malých spoločností (v máji 44 %), ale predpovede sú veľmi rôznorodé od výrazných poklesov po extrémne rasty, čo znamená, že situácia ešte stále nie je stabilizovaná. V priemere by sa podľa predikcií riaditeľov v tomto segmente malo jednať o pokles tržieb o 6,0 percenta (v máji pokles o 1,6 %). Nepochybne optimistickjšie vidia situáciu veľké firmy, keď pokles svojich tržieb v roku 2012 predpovedá 63 percent riaditeľov (v máji len 36 %). V priemere očakávajú riaditelia veľkých stavebných spoločností pokles o 2,7 percenta (v máji rast o 1,7 %).

Predpovede vývoja tržieb v roku 2012 z pohľadu predstaviteľov spoločností zaoberajúcich sa inžinierskym alebo pozemným staviteľstvom ukazujú na veľmi podobné výsledky. V segmente inžinierskeho staviteľstva očakávajú predstavitelia firiem pokles o 5,0 % (v máji pokles o 2,5 %), v segmente pozemného staviteľstva je predpovedaný pokles v priemere o 5,5 percenta (v máji pokles o 0,4 %).

Výhľad na rok 2013

Situácia v ďalších krajinách Vyšehradskej štvorky

Predikcie na rok 2013 ukazujú, že spoločnosti očakávajú pokračovanie poklesu svojich tržieb aj v budúcom roku. Pokles svojich tržieb predpovedá takmer polovica stavebných spoločností (46 %) a malo by sa jednať o pokles v priemere o 1,5 percenta. Z pohľadu jednotlivých segmentov – pokles tržieb v roku 2013 očakávajú zástupcovia pozemného staviteľstva, z pohľadu veľkosti sa jedná predovšetkým o stredné a malé stavebné spoločnosti.

Výsledky výskumu realizovaného s riaditeľmi českých stavebných spoločností v auguste 2012 ukazujú, že sa podiel spoločností, ktoré v roku 2012 očakávajú pokles svojich tržieb, opäť zvýšil, a to na viac ako dve tretiny spoločností (67 %). Vážený priemer odpovedí všetkých opýtaných riaditeľov stavebných spoločností ukazuje na predpokladaný pokles tržieb v roku 2012 o 3,6 percenta.

Predikcie na rok 2013 ukazujú, že rast svojich tržieb v roku 2013 očakáva takmer polovica riaditeľov stavebných spoločností (45 %). Priemer odpovedí ukazuje na pokles tržieb v roku 2013 len o 0,8 %. Najväčší pokles tržieb v roku 2013 očakávajú zástupcovia inžinierskeho staviteľstva. Z pohľadu veľkosti sú očakávania v oboch segmentoch podobné.

Podľa štúdie poľského stavebníctva z marca roku 2012 sa podiel stavebných spoločností, ktoré v roku 2012 očakávajú pokles svojich tržieb, rapídne zvýšil, a to na 43 %. Vážený priemer odpovedí všetkých opýtaných riaditeľov stavebných spoločností aktuálne ukazuje na predpokladaný pokles tržieb v roku 2012 o 2,2 %.

Podľa predpovedí na rok 2013 spoločnosti neočakávajú návrat k možnému rastu tržieb ani v roku 2013. Rast svojich tržieb predpovedá iba jeden riaditeľ stavebnej spoločnosti z troch (34 %). V priemere očakávajú pokles porovnateľný s rokom 2012 (2,1 %).

V Maďarsku by tržby podľa riaditeľov stavebných spoločností mali klesnúť v priemere o 7,7 %. Tiež podiel tých maďarských firiem, ktoré očakávajú pokles tržieb, je stále vysoký (72 %).

Pri odhadoch vývoja tržieb na rok 2013 priemer odpovedí respondentov ukazuje, že vývoj predajov by mal korelovať s vývojom celého stavebníctva (pokles o 2,3 %).

Vývoj tržieb (predpoveď firiem)				
	Slovensko	Česká republika	Maďarsko	Poľsko
2012	-5,3 %	-3,6 %	-7,7 %	-2,2 %
2013	-1,5 %	-0,8 %	-2,3 %	-2,1 %

Sebadôvera riaditeľov stavebných spoločností v prekonaní konkurencie v roku 2012 sa opäť prepadá. Aktuálne svojej spoločnosti v tomto ohľade dôveruje necelá tretina riaditeľov stavebných firiem.

Sebadôvera stavebných spoločností ďalej prepadla

Stavebné spoločnosti odpovedali na otázku o očakávanom vývoji svojho trhového podielu, inými slovami, či očakávajú, že sa im v súčasných zložitých podmienkach bude dariť lepšie alebo horšie než ich konkurencii. V porovnaní s minulým výskumom sebadôvera ďalej pomerne významne poklesla, aktuálne v lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2012 verí necelá tretina riaditeľov stavebných spoločností (27 %, 49 % v máji, 56 % vo februári, t.j. konštantný pokles).

Prevažne malé a stredné spoločnosti zaznamenali prepád sebadôvery

Z pohľadu jednotlivých analyzovaných segmentov bol zaznamenaný výrazný pokles sebadôvery v segmente malých/stredných firiem. Zlepšenie svojho postavenia na trhu očakáva necelá štvrtina z nich (24 %, 53 % v máji, 55 % vo februári). V segmente veľkých spoločností verí v prekonanie konkurencie aktuálna tretina firiem (37 %, 36 % v máji, 62 % vo februári).

Sebadôvera sa mierne zlepšila v segmente inžinierskeho staviteľstva

Z pohľadu stavebného zamerania opýtaných spoločností sa v porovnaní s minulým výskumom sebadôvera znížila v oblasti pozemného staviteľstva – v prekonanie konkurencie verí 25 percent riaditeľov týchto firiem (v máji 56 %, vo februári 59 %). V prípade inžinierskeho staviteľstva si verí 31 percent firiem (v máji 26 %, vo februári 46 %).

Výhľad na rok 2013 naznačuje možné zlepšenie

Výhľad na rok 2013 ukazuje vo všetkých segmentoch mierne zlepšenie oproti roku 2012 – v prekonanie konkurencie v roku 2013 verí 36 % spoločností. V porovnaní s májovou štúdiou ide o zhoršenie o 20 percentuálnych bodov.

Situácia v ďalších krajinách Vyšehradskej štvorky

Najnovšie výsledky výskumu v Českej republike ukazujú, že v lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2012 verí o málo viac než tretina riaditeľov stavebných spoločností (37 %). Z pohľadu veľkosti segmentov sú však vidieť znateľné rozdiely.

Výhľad na rok 2013 ukazuje vo všetkých segmentoch na mierne zlepšenie oproti roku 2012 – v prekonanie konkurencie v roku 2013 verí takmer polovica riaditeľov (49 %).

Poľské stavebné spoločnosti naposledy odpovedali na otázku o očakávanom vývoji svojho trhového podielu v štúdiu v marci 2012. Výsledky ukazujú, že sebadôvera dramaticky poklesla a v lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2012, verí iba necelá tretina riaditeľov stavebných spoločností (30 %). V prekonanie konkurencie v roku 2013 verí jeden z troch riaditeľov 33 %.

Najnovšie výsledky výskumu v Maďarsku ukazujú, že v lepšie výkony ako konkurencia verí iba 35 % riaditeľov spoločností, t.j. približne iba každá tretia firma. Vo výhľade na rok 2013 verí polovica respondentov (51 %).

Podiel firiem očakávajúcich zlepšenie svojej pozície na trhu

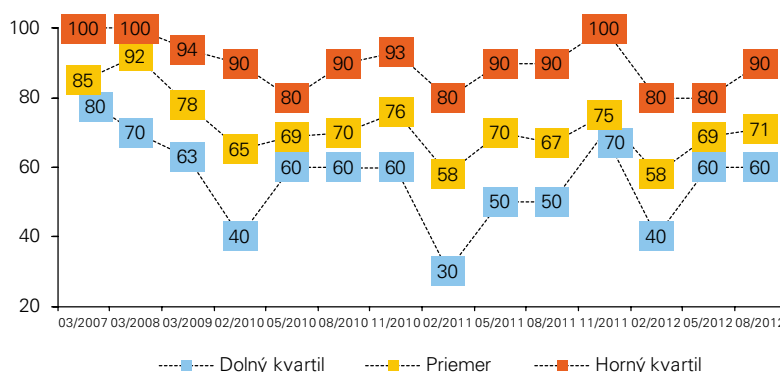
	Slovensko	Česká republika	Maďarsko	Poľsko
2012	27 %	37 %	35 %	30 %
2013	36 %	49 %	51 %	33 %

Vyťaženosť kapacít stavebných spoločností sa medziročne zvýšila v porovnaní s augustom 2011 o 4 percentuálne body. Avšak polovica spoločností uvádza menší objem zákaziek ako pred rokom.

Vyťaženie kapacít stavebných spoločností sa medziročne zvýšilo

Výsledky aktuálneho výskumu ukazujú, že priemerné vyťaženie kapacít stavebných spoločností sa v porovnaní s májom mierne zvýšilo. Aktuálne vyťaženie sa pohybuje na úrovni 71 percent (v máji 69 %, vo februári 58 %). V porovnaní s rovnakým obdobím roka 2011 sa vyťaženosť kapacít zvýšila o štyri percentuálne body.

Vývoj vyťaženosť kapacít (%)

Priemerné využitie celkových kapacít je aktuálne na úrovni 71 percent

Vyťaženosť kapacít sa v segmente malých/stredných firiem pohybuje približne na úrovni minulého roka, u veľkých firiem vyťaženosť kapacít medziročne vzrástla. Aj v porovnaní s májom 2012 je priemerné využitie celkových kapacít u stredných/malých spoločností na rovnakej úrovni (70 %, vo februári 58 %) a v segmente veľkých firiem bol zaznamenaný nárast zo 68 na aktuálnych 76 percent (vo februári 58 %).

Z pohľadu stavebného zamerania u spoločností z pozemného staviteľstva sa vyťaženie kapacít pohybuje aktuálne na úrovni 73 percent (v máji 70 %, vo februári 57 %). Stavebné spoločnosti z inžinierskeho staviteľstva uvádzajú využitie kapacít na 64 percent (v máji 67 %, vo februári 60 %).

Situácia v krajinách Vyšehradskej štvorky

Výsledky výskumu z júla ukazujú, že priemerné vyťaženie kapacít stavebných spoločností v Českej republike sa v porovnaní s aprílom zvýšilo o desať percentuálnych bodov a pohybuje sa na úrovni 82 percenta. Dostalo sa takmer na úroveň júla minulého roka (medziročné porovnanie nie je zaťažené sezónnosťou).

Poľské výsledky z marca 2012 ukazujú, že priemerné vyťaženie kapacít stavebných spoločností sa v porovnaní s marcom 2011 znížilo o 5 percentuálnych bodov. Aktuálne vyťaženie sa pohybuje na úrovni 66 % (pred rokom 71 %).

Výsledky najnovšieho výskumu v Maďarsku naznačili ďalší pokles vo vyťaženosť kapacít stavebných spoločností v porovnaní s výsledkami z predchádzajúceho výskumu v júni 2011 (pokles o 6 percentuálnych bodov na 59 %).

Vyťaženosť kapacít				
	Slovensko	Česká republika	Maďarsko	Poľsko
Horný kvartil	90 %	98 %	80 %	80 %
Priemer	71 %	82 %	59 %	66 %
Dolný kvartil	60 %	70 %	33 %	50 %

Priemerný počet mesiacov, na ktoré majú firmy dohodnuté svoje zákazky, mierne vzrástol na 5,8 mesiaca

Priemerný počet mesiacov, na ktoré majú do budúcnosti stavebné spoločnosti dohodnuté svoje zákazky, od výskumu realizovaného v máji ďalej nepatrne vzrástol, spoločnosti majú dohodnutú prácu v priemere na 5,8 (5,7 mesiaca v máji, 5,6 mesiaca vo februári). Najlepšie sú ohľadom dohodnutých zákaziek zabezpečené veľké stavebné spoločnosti a v porovnaní s májom tu došlo k nárastu z 10,5 na 11,3 mesiaca (vo februári 8,3 mesiaca). Malé/stredné firmy majú dohodnuté zákazky v priemere na 4,9 mesiaca (v máji 4,5 mesiaca).

Z pohľadu stavebného zamerania sú na tom lepšie firmy z inžinierskeho staviteľstva, ktoré majú uzavreté zákazky v priemere na 11,6 mesiaca (v máji a vo februári 7,2). Spoločnosti z pozemného staviteľstva sú na tom o niečo horšie, keď majú dohodnutú prácu v priemere na 4,2 mesiaca.

Polovica respondentov uvádza, že majú menej zákaziek než pred rokom

Aktuálne uvádza 51 percent stavebných spoločností, že majú menej zákaziek ako pred rokom (45 % v máji, 43 % vo februári). Podiel spoločností, ktoré majú zákaziek viac než pred rokom, klesol z májových 21 na aktuálnych 14 percent (vo februári 24 %). Rovnaké množstvo zákaziek ako pred rokom potvrdzuje rovnako ako v máji tretina firiem (35 %, vo februári 32 %).

Z hľadiska veľkosti respondentov sa segment veľkých firiem takmer vrátil na februárovú úroveň, keď podiel spoločností s menším objemom dohodnutých zákaziek ako pred rokom klesol z májových 50 na aktuálnych 38 percent (vo februári 38 %). V segmente malých/stredných firiem má väčšina respondentov menej zákaziek ako pred rokom (54 %, 44 % v máji) a iba 10 percent riaditeľov potvrdzuje väčší počet zákaziek (16 % v máji).

V pozemnom staviteľstve potvrdzuje menej zákaziek ako pred rokom 50 percent respondentov. Necelá pätina firiem z pozemného staviteľstva potvrdzuje viac zákaziek ako vlni (15 %, v máji 21 %). V inžinierskom staviteľstve podiel spoločností, ktoré majú počet dohodnutých zákaziek menší ako pred rokom, mierne klesol z májových 60 na aktuálnych 57 percent. Nárast zákaziek očakáva 13 percent firiem.

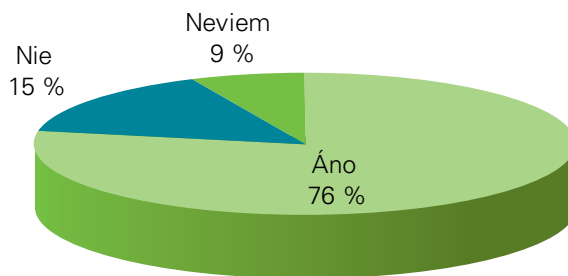
Situácia v krajinách Vyšehradskej štvorky

Zákazky v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku (podiel spoločností)				
	Slovensko	Česká republika	Maďarsko	Poľsko
Viac	14 %	11 %	9 %	19 %
Rovnako	35 %	38 %	30 %	44 %
Menej	51 %	51 %	61 %	37 %

13 percent firiem by mohlo opustiť stavebný trh

V súvislosti s očakávaným úbytkom zákaziek očakáva väčšina riaditeľov stavebných spoločností, že niektoré firmy odídu zo stavebného trhu (potvrďuje 76 % respondentov). V priemere odhadujú, že trh by počas tohto roka mohlo opustiť 13,3 percenta spoločností. Podľa odhadu riaditeľov stavebných firiem by sa malo jednať najmä o malé alebo stredné firmy. Menej by mali byť zasiahnutí živnostníci a predovšetkým veľké firmy s obratom nad 20 mil. EUR, ktoré by podľa názoru riaditeľov mali vo väčšine prípadov zložitú situáciu zvládnuť. V názoroch na túto problematiku sa zhodujú všetky analyzované stavebné segmenty, ako podľa veľkosti, tak podľa stavebného zamerania.

Povedie súčasná situácia k ešte ďalšiemu zníženiu počtu stavebných spoločností na trhu?

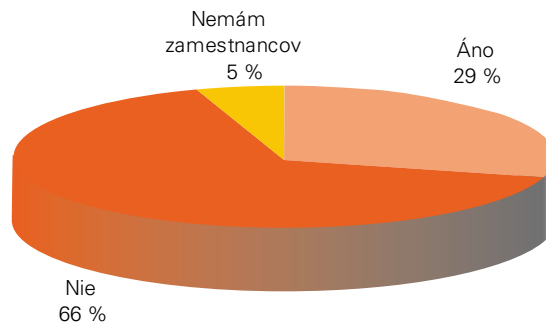
Tretina firiem bude prepúšťať zamestnancov

Vzhľadom k vyššie uvedenej predikcii krachu niektorých spoločností, odpovedali predstavitelia stavebných spoločností aj na otázky súvisiace so zamestnanosťou.

Až tretina riaditeľov potvrdzuje, že ich spoločnosť bude v tomto roku prepúšťať zamestnancov. V segmente inžinierskeho staviteľstva a predovšetkým veľkých firiem, pripúšťa túto skutočnosť takmer polovica respondentov.

Prijímanie nových zamestnancov plánuje iba 15 % spoločností.

Chystáte sa prepúšťať zamestnancov?

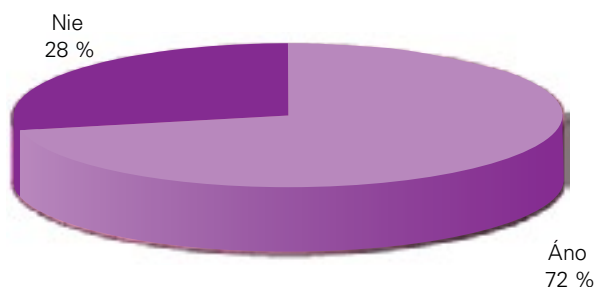
Zamestnávanie cudzincov

V otázkach na zamestnanosť sme sa zástupcov stavebných spoločností pýtali aj na zamestnávanie cudzincov. Väčšina firiem cudzincov v robotníckych profesiách nezamestnáva vôbec (90 %), niektoré tak robia výnimočne (5 %) a 5 percent zamestnáva cudzincov často.

Legalizácia švarcsystému: Ano!

Pre legalizáciu švarcsystému (teda situáciu, kedy zamestnanec nie je v pracovnom pomere, ale pracuje na živnostenský list) sa vyjadrili takmer traja riaditelia zo štyroch (72 %).

Ste pre legalizáciu švarcsystému?

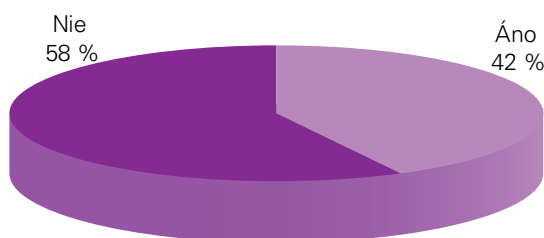
Priemerná úspešnosť podaných ponúk je 27 percent

So zástupcami stavebných spoločností sme ďalej diskutovali, aký je podiel nimi vyhratých zákaziek na celkovom objeme ponúk, ktoré podávajú. Podľa ich odpovedí dosahuje priemerná úspešnosť úrovne 27 percent, ale škála jednotlivých odpovedí je veľmi pestrá. Rovnako, ako tomu bolo v ČR, je však tiež nutné uviesť, že sa jedná iba o ponuky, ktoré sú mienené vážne a s cieľom zákazku získať. Niektoré spoločnosti uvádzali skutočnosť, že časť nimi podávaných ponúk nie je podávaná s cieľom zákazku získať, ale majú iný cieľ (napr. vytvárajú „krovie“). Pokiaľ by sa do uvedeného porovnania zahrňovali aj tieto ponuky, pomer by bol výrazne nižší. Z druhého pohľadu, množstvo spoločností uvádza, že v danom pomere sú len ponuky, kde vidia reálnu možnosť úspechu a venujú príprave ponuky teda náležitú pozornosť.

Takmer polovica firiem potvrdzuje, že tlak na zníženie ceny zákazky má vplyv na zhoršenie kvality ich práce

Riaditelia stavebných firiem boli tiež opýtaní, či má vysoký tlak na znižovanie ceny zákazky vplyv aj na znižovanie kvality realizovanej práce. Odpovede boli vo troch sledovaných segmentoch (mimo veľkých firiem) veľmi vyrovnané a takmer až polovica (42 percent, 24 percent v ČR) spoločností potvrdzuje zhoršenie kvality svojej práce v dôsledku príliš veľkého tlaku na cenu zo strany investora.

Má tlak na znižovanie ceny zákazky vplyv na znižovanie kvality vami realizovanej práce?

Vplyv to určite má. Spoločnosti sa pokúšajú o zníženie hroziacich strát akýmkoľvek spôsobom (neuhrádzaním faktúr dodávateľom, zámenou materiálov, zmenou technických riešení atď.).

Juraj Hirner

Generálny riaditeľ, ZIPP Bratislava spol. s r.o.

Vývoj na stredoeurópskom stavebnom trhu, ktorého sme svedkami, za posledné dva roky, ukazuje na smer vývoja stavebných firiem. Z môjho pohľadu sa začínajú presadzovať tie firmy, ktorých vedenie, prípadne majitelia sú ochotní brať na seba neprimeranú výšku rizika. Je im jedno, či za daných podmienok vedia stavbu zrealizovať alebo nie. V prvom rade rozmýšľajú, ako oklamať zákazníka na kvalite diela. Ak sa táto možnosť vyčerpá idú ďalej. Riziko prenášajú na poddodávateľov, dodávateľov materiálov, ale aj na pracovnú silu. Myslím si, že v najbližších troch rokoch sa tento trend prejaví veľmi negatívne na množstve stavebných firiem. Verím, že potom príde ku konsolidácii pomerov a opäť sa bude dať hovoriť o stavbárskej cti.

Dušan Mráz,

Prezident, Doprastav a.s.

Kvalita práce je väčšinou podmienená tlakom na cenu – aj keď nie vždy je to pravidlo – dodavatelia používajú čo najlacnejšie materiály a prácu vykonávajú často neodborníci, nie priamo z odboru. Dobrá stav.firma radšej zákazku odmietne – nepôjde pod svoje náklady, slabšie spoločnosti zoberú zákazku aj za cenu svojich nákladov a nakoniec kvalita je mizerná, alebo nezaplatia subdodávateľom. Príkladom môže byť prepadnutie podlaží na objekte Trinity.

Andrej Krasňanský

Manager, Scaserv Slovensko

Situácia v ČR:

S ohledem na současnou situaci v českém stavebnictví nebudu daleko od pravdy, když vyslovím myšlenku, že za pět let budeme rekonstruovat některé stavby, které byly postaveny za nereálnou a pravděpodobně nejnižší cenu. Chci věřit tomu, že za pět let budeme stavět za reálné ceny a že veřejný zadavatel bude již natolik odborně zdatný, že předem dokáže odhadnout, co může za cenu nabídky očekávat, a to nejen od dodavatele, ale i od vlastní stavby.

Vlastimil Kaňovský

Předseda představenstva, PROMINECON CZ a.s.

Zahraničné zákazky nie sú pre väčšinu stavebných spoločností riešením nedostatku tuzemských zákaziek. Túto alternatívu využívajú predovšetkým veľké spoločnosti.

Stavebné spoločnosti väčšinou v zahraničí nepracujú

V aktuálnej štúdii sme sa tiež zamerali na to, nakoľko sú stavebné spoločnosti schopné a ochotné nedostatok zákaziek na domácom trhu riešiť expanziou do zahraničia. Túto alternatívu využívajú predovšetkým veľké spoločnosti.

Podľa spracovaných odpovedí sa tak vo väčšine prípadov nedeje, čo potvrdzuje 85 percent respondentov. Za hlavné dôvody uvádzajú firmy zlé skúsenosti – prílišnú rizikovosť a viazanosť na lokálne kontakty. Sú to najmä menšie firmy zamerané na pozemné stavitelstvo, ktoré sa zameriavajú iba na slovenský trh a v zahraničí ani podnikáť nechcú. Naopak veľké spoločnosti majú skúsenosti so stavebnými prácami v zahraničí (potvrdzuje 50 % riaditeľov) a tiež firmy z inžinierskeho staviteľstva sa tejto oblasti viac venujú (43 % riaditeľov).

Realizácia zákaziek v zahraničí určite slovenské stavebníctvo nezachráni. Nie všetky slovenské firmy sú schopné v zahraničí podnikáť. Takéto podnikanie je veľmi zložitý. Miera rizika je ešte vyššia ako na domácom trhu, takže je to príležitosť len pre malé množstvo spoločností.

Dušan Mráz

Prezident, Doprastav a.s.

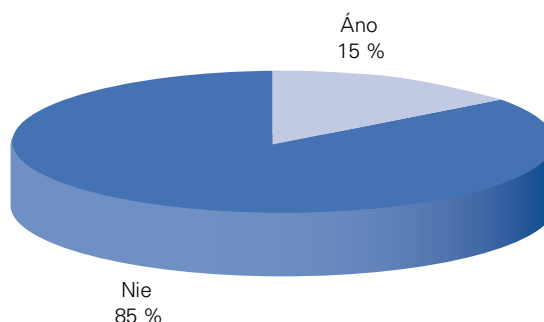

Veľké spoločnosti už v zahraničí pôsobia a malé využívajú možnosti (napr. Rakúsko) takisto už dlhšiu dobu.

Miroslav Lapuník

Obchodný riaditeľ, Metrostav SK, a.s.

Pracujete na zahraničných zákazkách?

Export stavebných činností bude pre slovenské stavebné firmy len doplnkovou možnosťou, pretože nie sú dostatočne kapitálovo vybavené ako ich silnejšia svetová konkurencia. Nevýhodou sú aj malé exportné skúsenosti v porovnaní s konkurenciou z iných štátov. Výhodou je dobrá technologická vyspelosť slovenských stavebných firiem.

Pavol Kováčik

Predseda predstavenstva, Inžinierske stavby a.s. Košice

Najčastejšie lokality pri práci v zahraničí

Ak stavebné spoločnosti pracujú v zahraničí, orientujú sa väčšinou na najbližších susedov (Česká republika, Poľsko, Rakúsko, Maďarsko), prípadne niektoré ďalšie európske krajiny (Nemecko, Rusko, Francúzsko, Holandsko). Na rozdiel od českých stavbárov slovenské stavebné spoločnosti neprenikli do vzdialenejších oblastí.

Situácia v ČR:

Expanze do zahraničí rozhodne není reálnou variantou pro záchranu českých stavebních společností. Všichni „emigrovat“ nemůžeme. Každá normální země si chrání svůj trh pro vlastní firmy a jejich zaměstnance. Několik našich firem, které úspěšně v cizině působí jsou výjimkou z tohoto konstatování. Jejich úspěch je založen zejména na nabídce specializovaných činností nebo schopnosti dodávat komplexní investiční celky. Ne zřídka je to za pomoci českého státu a jeho institucí. Tato pomoc však samozřejmě nemůže být pro všechny.

Petr Čížek

Jednatel SWIETELSKY stavební s.r.o. Předseda Sdružení pro výstavbu silnic

Každá firma se zájmem fungovat v dlouhodobém horizontu by měla mít postavené aktivity na několika teritoriálních pilířích pro lepší odolnost vůči krizím lokálních ekonomik. Expanze do zahraničí je správnou cestou, kredit českých firem směrem na východ je velmi dobrý a mělo by se toho využít.

Martin Kouřil

Místopředseda představenstva společnosti, CGM

Zakázky v zahraničí je schopna realizovat jen marginální část českých stavebních firem. Navíc jsou zahraniční trhy pod obdobným tlakem jako ten český. Takže jde spíše o variantu nereálnou.

Marcel Soural

Předseda představenstva, Trigema a.s.

Z hľadiska legislatívy považujú stavebné spoločnosti za najproblematickejšiu predovšetkým oblasť verejného obstarávania. Vo verejných výberových konaniach je väčšinou rozhodujúcim kritériom podľa ich skúseností cena.

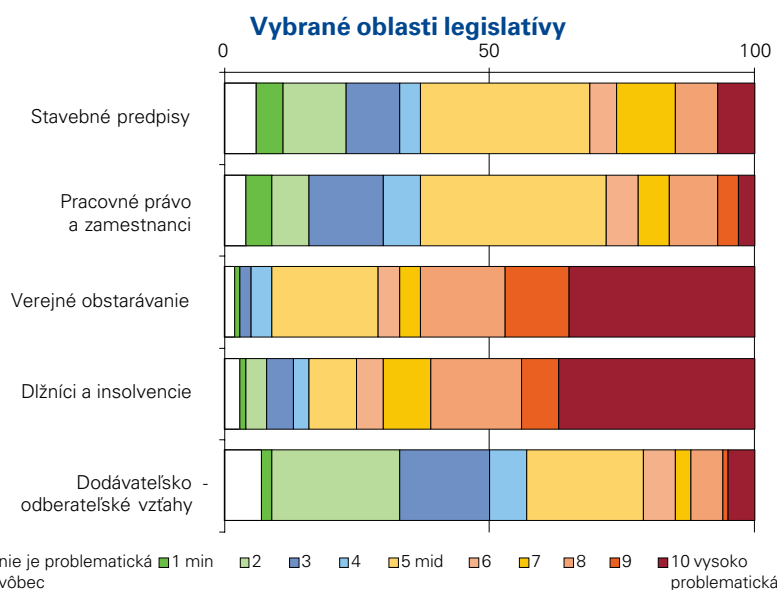
Všetci riaditelia spoločností potvrdzujú, že aktuálna legislatíva komplikuje ich podnikanie

Aké sú aktuálne hlavné problematické oblasti z hľadiska legislatívy, ktorým ich stavebná spoločnosť v súčasnosti čelí? Všetci riaditelia potvrdili, že súčasná legislatíva im pôsobí problémy a komplikácie v podnikaní. Z výsledkov ďalej vyplýva, že skúsenosti predstaviteľov firiem sú veľmi podobné naprieč všetkými segmentami.

Slovenskému stavebníctvu po mohla nejvíce kvalitná legislatíva, vymožitelnost práva, nový stavebný zákon a nové pravidla územního plánování.

Pavol Kollár

Riaditeľ, IN VEST spol. s r.o

Kľúčovým problémom je oblasť verejných zákaziek

Najčastejšie spomínaným (98 %), a súčasne problémom s najväčším dopadom na hospodárske výsledky stavebných spoločností (7,8 na škále 0-10max), je oblasť verejného obstarávania. Jedná sa ako o požiadavky na stavebné spoločnosti, tak aj o nekvalitne pripravené podklady pri verejných výberových konaniach. Druhým zásadným obmedzením je oblasť dlhov a insolvenčných, ktorú ako problematickú potvrdzuje 97 percent respondentov a hodnotí ju 7,7 bodmi (na škále 0-10 max).

Čo najskôr by sa mali oživiť verejné stavebné investície z eurofondov a prijať systémové opatrenia v oblasti verejného obstarávania. Prijať tiež systémové opatrenia na podporu súkromných stavebných projektov. Stavebníctvo patrí aj bude patriť k nosným sektorom slovenskej ekonomiky, nakoľko má vysoký multiplikačný efekt rastu domácej ekonomiky.

Pavol Kováčik

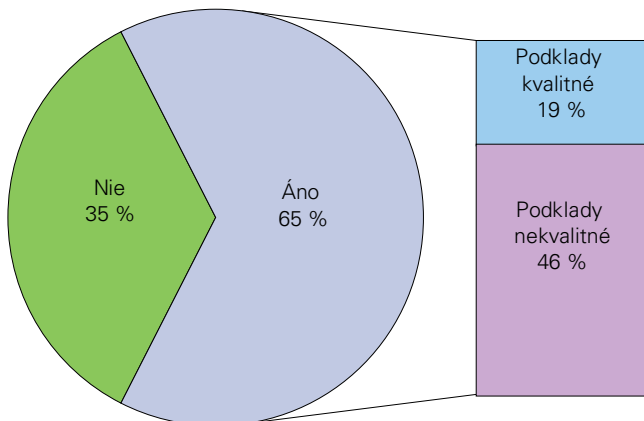
Predseda predstavenstva, Inžinierske stavby a.s. Košice

S menším odstupom nasledujú v hodnotení oblasť stavebných predpisov (94 %, 5,1 bodu), oblasť pracovno-právna (96 %, 5,0 bodu) a dodávateľsko-odberateľské vzťahy (93 %, 4,3 bodu).

Výberových konaní sa zúčastňujú najmä veľké spoločnosti

Výberových konaní financovaných z verejných zdrojov sa zúčastňujú dve tretiny stavebných spoločností (65 %) a jedná sa predovšetkým o veľké firmy. Kvalitu súťažných podkladov pri verejných konaniach hodnotia riaditelia pomerne kriticky. Z výsledkov výskumu vyplýva, že takmer pätina z nich (17 %) vidí v podkladoch zásadné nedostatky. Za bezchybné ich nepovažuje nikto. Kritickejšie sú opäť veľké spoločnosti, kde takmer deväť respondentov z desiatich (87 %) hodnotí súťažné podklady ako nedostatočne kvalitné.

Zúčastňujete sa výberových konaní financovaných z verejných prostriedkov?

Rozhodujúcim kritériom je väčšinou cena

Podľa skúseností riaditeľov stavebných spoločností, ktoré sa zúčastňujú výberových konaní, je veľmi často rozhodujúcim kritériom najnižšia cena. Podiel takýchto výberových konaní, kde sa neposudzuje celková ekonomická výhodnosť ponuky, je 73 percent.

Vo verejných obstarávaníach sa to bohužiaľ začína stávať pravidlom. Nie je to pre hospodárstvo SR dobrý trend. Firmy pracujúce pre štát by mali mať nárok dosiahnuť primeranú mieru zisku.

Juraj Hirner

Generálny riaditeľ, ZIPP Bratislava spol. s r.o.

Hlavným problémom sú nízke investície štátu a jediné kritérium cena stavby.

Milan Mňahončák

Gen.riaditeľ, Chemkostav HSV a.s., Humenné

Nešťastná priorita kritéria najnižších cien stavebných materiálov a stavebných prác, ktoré sú tlačené až pod úroveň objektívnych výrobných nákladov, je v logickom rozpore s požiadavkami na vysokú kvalitu garancie, či estetickú úroveň stavebných diel.

Anton Barcák

Generálny riaditeľ, Považská cementáreň, a.s., Ladce

Mimoriadne nízka cena

Verejný obstarávateľ vo väčšine prípadov nevyžaduje vysvetlenie mimoriadne nízkej ponukovej ceny alebo tak robí iba výnimočne (potvrdzuje 82 % respondentov).

Vysvetlenie sa vyžaduje iba v ojedinelých prípadoch.

Juraj Hirner

Generálny riaditeľ, ZIPP Bratislava spol. s r.o.

**Nízke ceny vedú často
k navýšeniu ceny zákazky späťne**

Najnižšia ponúknutá cena je vo výsledku väčšinou pod predpokladanými nákladmi (potvrdzuje 88 % riaditeľov). Táto cena má potom za následok viac práce a navýšenie ceny zákazky späťne. S touto skutočnosťou sa už stretlo 83 percent stavebných spoločností.

Najväčšie ohrozenie, do blízkej budúcnosti, vidím v nedostatku finančných zdrojov. Ak zoberieme za fakt skutočnosť, že zákazky sú získavané väčšinou za dumpingové pevné ceny, že splatnosť faktúr je minimálne 95 a viac dní, že banky neustále znižujú úverové limity a zvyšujú úrokové sadzby je tu problém ako hrom.

Dušan Mráz

Prezident, Doprastav a.s.

Hlavným problémom je podkapitalizácia, spôsobená aj obdobím dumpingových cien, malé skúsenosti so zahraničnými trhmi. Budeme tiež čeliť na sloveskom trhu s čoraz širšou a otvorenejšou konkurenciou z iných krajín.

Pavol Kováčik

Predseda predstavenstva, Inžinierske stavby a.s. Košice

Kontakty

The Central and Eastern European Construction (CEEEResearch)

CEEEResearch je najväčším výskumom stavebníctva v krajinách strednej a východnej Európy. Bol založený v roku 2005 a odvtedy bezplatne poskytuje štúdie o aktuálnom stave a očakávanom vývoji stavebníctva v desiatich krajinách strednej a východnej Európy. Všetky naše štúdie a analýzy sú založené výhradne na údajoch získaných z pravidelných štrukturovaných rozhovorov s kľúčovými predstaviteľmi vybraných najväčších, stredných i malých stavebných spoločností.

CEEEResearch okrem pravidelných a bezplatných analýz stavebníctva organizuje aj Stretnutia lídrov stavebných spoločností, ktorých sa zúčastňujú generálni riaditelia najvýznamnejších stavebných spoločností, prezidenti najväčších zväzov, cechov a komôr z oblasti stavebníctva a taktiež aj ministri a najvyšší predstavitelia štátov vybraných krajín.

Jiří Vacek

Ředitel společnosti

Tel.: +420 774 325 111

+421 949 193 922

E-mail: vacek@ceec.eu

Url: www.stavebnictvo.com

KPMG Slovensko spol. s r. o.

Nech čelíte akýmkoľvek obchodným otázkam, skúsení odborníci zo spoločnosti KPMG Vám vždy môžu pomôcť získať pevnejšie postavenie vo Vašom podnikaní.

Pre viac informácií o tom, ako by Vám naše služby v oblasti auditu, daní a poradenstva mohli pomôcť udržať si konkurenčné výhody, kontaktujte poradcov KPMG.

Ľuboš Vančo

Managing Partner

Dvořákovo nábřeží 10

811 02 Bratislava

Tel.: +421 2 59984 111

www.kpmg.com/sk

Považská cementáreň, a.s., Ladce je najstaršia cementáreň na Slovensku, ktorá sa stala realizáciou významných investícií jednou z najmodernejších v stredoeurópskom regióne. Už 120 rokov prinášajú generácie ladeckých cementárov špičkové cementy všetkých pevnostných tried, ktorými zlepšujeme kvalitu života obyvateľov na Slovensku. Komerčný úspech cementov z Ladiec pramení z nadštandardnej úrovne fyzikálno-chemických vlastností ako aj z ústretového plnenia požiadaviek našich spokojných zákazníkov. Používaním progresívnych technológií v oblasti využívania alternatívnych palív chránime životné prostredie a stali sme sa lídrom vo využívaní ekotechnológií v cementárskom priemysle. „pomáhame realizovať Vaše plány“ www.pcla.sk

Považská cementáreň, a.s.

ul. Janka Kráľa
018 63 Ladce
Tel.: +421/42/4603 111
Fax: +421/42/4603 386
E-mail: pcla@pcla.sk

www.pcla.sk

TERRASTROJ spol. s r.o. ako výhradný zástupca značky JCB na Slovensku ponúka okrem anglických stavebných strojov JCB, hutniacu techniku JCB VIBROMAX, nemecké grédre HBM-NOBAS a pažiace systémy ALLROUND. Túto širokú ponuku strojov podporujú nájomné a finančné služby šité na mieru. Spoľahlivý servis a rýchla dodávka náhradných dielov sú v rámci celého Slovenska zabezpečované zo šiestich stredísk - Bratislava, Nitra, Žilina, Zvolen, Poprad a Košice. Spoločnosť bola založená v roku 1991 a od tohto dátumu predala na Slovensku viac ako 2 000 kusov strojov JCB. Spokojnosť zákazníkov s kvalitou, spoľahlivosťou a inovatívnymi technológiami stavebných strojov JCB po celom svete svedčí aj o počte predaných kusov na Slovensku. Rýpadlo-nakladač JCB je 19 rokov za sebou číslom 1 v predaji na Slovensku.

TERRASTROJ je člen skupiny Industrie Holding so sídlom v rakúskom Schwechate. Holding tvorí spolu 50 predajných a servisných centier v 18-tich krajinách.

Peter Knap

Konateľ spoločnosti
Tel: +421 903 497 297
E-mail: knap@terrastroj.sk

Url: www.terrastroj.sk

Spoločnosť **SCASERV a.s.** a na Slovensku jej dcérska spoločnosť SCASERV s.r.o. ponúka ucelený sortiment lešenárskej a debniacej techniky, mobilného oplatenia a závesných látok. K tomuto sortimentu sú tiež poskytované profesionálne služby v oblasti školenia, projekčnej činnosti a technickej podpory, dopravy, servisných služieb (opravy, čistenie), montáže a demontáže lešenárskych systémov a autorizovaného servisu pohonných jednotiek závesných látok TITAN.

Súkromná spoločnosť SCASERV bola založená začiatkom roka 2012. Jej aktivity nadväzujú na proces ukončenia obchodnej činnosti spoločnosti Harsco Infrastructure v Českej a Slovenskej republike. SCASERV od spoločnosti Harsco odkúpila všetky rámové, rúrkové a pojazdné lešenia a tiež časť modulového lešenia a niektoré sortimenty debnenia a na základe dohody prevzala väčšinu bežiacich zákaziek. SCASERV zamestnala veľkú časť Harscom uvoľnených zamestnancov a pokračuje v spolupráci s doterajšími distribútormi. Vďaka tomu SCASERV naďalej poskytuje profesionálne služby a špičkové výrobky nielen v sieti vlastných pobočiek v mestách Praha, Brno, Ostrava, Bratislava, ale aj v ostatných regiónoch.

SCASERV je výhradným predajcom rámového lešenia Sprint a ako jediná spoločnosť je oprávnená nakupovať lešenie priamo u autorizovaných výrobcov lešenia značky Sprint na základe výrobnéj dokumentácie Harsco.

Vedenie spoločnosti nadväzuje na 20 rokov tradície a skúseností svojich zamestnancov v poskytovaní služieb v oblasti lešenia a debnenia. Spoločnosť je členom Českomoravskej komory lešenárov, podieľa sa na práci normalizačnej komisie pre dočasné stavebné konštrukcie TNK-92 – CEN / TC 53 a napomáha v rozvoji vzdelávania a bezpečnosti práce v obore.

Scaserv s.r.o.

Vajnorska 135
831 04 Bratislava 3
Tel.: +421 244 459 871
Fax: +421 244 458 691
E-mail: bratislava@scaserv.sk

Obchodní manažéri:**Roman Susko**

Tel.: +421 911 563 019
E-mail: rsusko@scaserv.sk

Denis Seč

Tel.: +421 911 103 281
E-mail: dsec@scaserv.sk

Manažér pobočky:

Andrej Krasňanský,
Tel.: +421 911 280 021
E-mail: akrasnansky@scaserv.sk

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie. Zodpovednosť za kroky podniknuté na základe tejto štúdie nebude akceptovaná.

© CEEC Research

KPMG názov, logo a „cutting through complexity“ sú registrovanými obchodnými známkami alebo obchodnými známkami KPMG International Cooperative („KPMG International“).